

PLZEŇSKÝ OKRUH | TRASA Č. 3

Křimice – Bory | délka 10,5 km

Konečná autobusů č. 35 a 41, Křimice → Konečná tramvaje č. 4, Bory

3. Kostel Narození Panny Marie

Kostelík Narození Panny Marie na návrší nad Křimicemi. V letech 1844–46 byl přebudován na hrobku rodu Lobkowiczů a tento účel zastává dodnes. Mezi poli a okolní zástavbou slouží porosty okolo kostelíka jako přirozený úkryt či odpočívadlo ptákům i drobné zvěři. Porosty nejsou nijak zvlášť upravovány, to ovšem právě životu v nich vyhovuje a kostelíku to na kráse neubírá, možná naopak. Popřemýšlejme, jestli musí být tráva všude nakratičko sekána a keře pouze ušlechtilých kultivarů...

DŮLEŽITÉ UPOZORNĚNÍ!
Trasu vyznačenou jako vhodnou pro vozíčkáře důrazně doporučujeme absolvovat po směru značení trasy, a to pouze s doprovodem, který trasu předem navštíví a ujistí se, že za specifických osobních podmínek jednotlivce ji je možno absolvovat. Maminkám s kočárky doporučujeme taktéž doprovod.

1. Konečná autobusu č. 35 a 41, Křimice

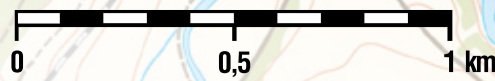

Křimice jsou dnes již součástí Plzně, a to, že sem jezdí městská hromadná doprava, je vnímáno jako samozřejmé. Je ale velmi dobrým počinem, že v rámci Integrované dopravy Plzeňska – IDP je městská doprava zavedena i do relativně vzdálených obcí. Z těch se pak lidé mohou snadno dostat každý den přímo do Plzně za prací i dalšími záležitostmi. I vlastníkům automobilů je tak umožněn mnohem ekologičtější i ekonomičtější způsob dopravy, než každý den cesta autem tam a zpět a to často pouze s jednou osobou v jednom automobilu.

2. Železniční stanice Křimice

Můžeme si zde zblízka prohlédnout protihlukové železniční bariéry. Ty se, s výstavbou nových drážních koridorů, začaly v poslední době hromadně objevovat. Jejich účinnost je stále diskutována a závisí také na kvalitě provedení. V některých, i s tratí těsně sousedících, zástavbách dokonce ani o jejich výstavbu lidé nestojí. Hlavním problémem jsou ale ve volné krajině, kde se je nad jejich výstavbou opravdu třeba zamyslet. Dochází totiž k třem hlavním problémům: 1) jde o velmi esteticky rušivý prvek v krajině, 2) dochází k fragmentaci krajiny a tím někdy až k vymizení populace určitého živočišného druhu – nedochází ke genetické výměně z větších celků a 3) v případě výstavby stěny pouze z jedné strany dochází na trati ke zvýšenému srážení zvěře. V Křimicích ale můžeme vidět dobrý příklad materiálu z kterého jsou některé ze stěn vyrobeny – jsou jím recyklované, nadrcené pneumatiky.

4. Výhled na střešní solární elektrárnu

Z těchto míst můžeme dobře vidět na zdařilý počín, a to solární elektrárnu na střeších průmyslových hal. Jde tak o zářivý příklad,

kde by fotovoltaické panely měly být. Solární panely na takovýchto budovách ničemu a nikomu neškodí, naopak, vydělávají a šetří životní prostředí. Zavítáme-li někdy k budovám blíž, můžeme vidět, že je využita opravdu každá plocha, každá stříška. Takovéto projekty by měly být i nadále podporovány. Tato elektrárna je jednou z největších střešních v Plzeňském kraji (r. 2011). A podívejme se, kolik takovýchto vhodných objektů průmyslová Plzeň nabízí. Jen střechy areálu Škoda představují ohromnou energeticky využitelnou plochu...

5. Křížek mezi Křimicemi a Vejprnicemi

Jednoduchý a o to krásnější křížek, uprostřed rozlehlých polí s panelovou a průmyslovou zástavbou na obzoru. Pohled by to byl hned jiný, kdyby podél cesty směrem k městu byla alej, či remízková výsadba. I křížek by se asi lépe cítil pod ochranou dvojice či trojice stromů. Zas se nám ale nabízí plný výhled na město a opět můžeme vidět nalevo komín Plzeňské teplárenské s 1/3 výrobou energie z obnovitelných zdrojů a napravo komín Plzeňské energetiky – kdy nový, nižší komín snížil vypouštění emisí o 60%.

6. Remízky v krajině

Při procházení této cesty a pohledu do všech stran vidíme, že alej či remízky by zde byl určitě k užítku. Remízky, o které jsme v nedávné době přišli a dnes je zas do krajiny navracíme, mají několik funkcí: při kvalitním navržení zabraňují vodní i větrné erozi orné půdy, poskytují úkryt a potravu živočichům a do krajiny přináší vysoký estetický efekt. Jejich složení je dobré volit tak, aby obsahovalo původní české, plodnosné dřeviny, které poskytují ptactvu a zvěři polního ekosystému potravu a zároveň takové, které poskytnou vhodný úkryt, například trnky a šípky. Ptactvo také ocení v remízku občasné vyšší stromy jako odpočívadlo či pozorovatelnu. Bohužel, někdy příměstské remízky slouží jako černé skládky. Zkusme pak požádat na městském obvodu o jejich vyčištění či sami s jeho podporou takovou akci zorganizujeme. Hned k tomuto „křoví“ získáme jiný vztah...

7. Dráty vysokého napětí – ptactvo

V průvodci trasy č. 1 bylo popsáno vedení vysokého napětí z krajinářského a technického hlediska. Tento industriální prvek krajiny je ale také často diskutován v souvislosti s ochranou ptactva. Ptactvu totiž přináší dva velké druhy nebezpečí. Prvním je samotný náraz

do vodičů – to se týká hlavně velkých druhů ptactva jako dravců nebo vodních ptáků. Pro vodní ptactvo jsou velmi nebezpečné dráty vedoucí nízko nad řekou. Možnost kolize pak ještě násobí často se vyskytující mlhy. Druhým typem nebezpečí je když pták dosedne přímo na uzemněnou konzoli stožáru a křídlem se dotkne vedení, nebo se křídly dotkne dvou vodičů najednou. Tento problém je ale technicky řešitelný a nové stožáry jsou již konstruovány tak, aby k popalení a následnému úhynu ptáků nedocházelo, a na stávající stožáry jsou navíc umísťovány ochranné prvky.

8. Viadukt u Nové Hospody

Železniční trať je často doprovázena tzv. liniovou, keřovou až stromovou zelení, často i drobnými vodotečemi. To je obzvláště cenné v zemědělské, bezlesé krajině nebo mezi velkými zastavěnými plochami města. Tyto pásy zeleně tak tvoří tzv. biokoridory, jimiž se mohou živočichové přesouvat mezi jednotlivými

biocentry. To mohou být lesní ostrůvky mezi poli, stejně tak i parky ve městě. Současně jsou jimi ale vlakem roznášena i semena pleveľů, často zahraničních, nepůvodních, invazivních rostlin. Na dlouhých náspech tratí je také vhodné budovat podchody pro zvěř. Za viaduktem je pěkný, modřínový háj... Můžeme v něm sbírat klouzky modřínové a občas bychom mohli odnést i nějakou tu PET lahev...

9. Lávka přes dálniční přivaděč na Nové Hospodě

Nově budovaný přivaděč na Nové Hospodě je součástí mezinárodně významné komunikace spojující Prahu, Plzeň a Domažlice s hraničním přechodem Folmava do Německa. Přes komunikace je vybudována zdařilá lávka pro pěší i cyklisty, díky které je umožněn bezpečný přístup k přehradní

nádrži České údolí. Přivaděč ulehčuje Nové Hospodě od dopravní zátěže. Stojíce nad valíci se kamiony plnými cizích potravin se můžeme zamyslet, zda by nebylo lepší podpořit naše zemědělce a zároveň se chovat ekologicky i zodpovědněji ke svému zdraví a koupit si raději české jablko – třeba se stroupkem, než naleštěné dovozové jablko s porcí chemie a emisí.

Plzeňský okruh je projektem, který skrze lokální, vlastivědnou turistiku přináší poznávání města Plzně z environmentálních hledisek. Celistvý okruh v délce 50 km okolo celého města tvoří pět na sebe navazujících dílčích tras, tedy i pět takovýchto průvodců.

Ty v sobě spojují environmentálně významné prvky, počínaje hodnotnými přírodními lokalitami, přes faktory zajišťující chod města (jako je např. vodojem, teplárna, energetika, sběrné dvory apod.), po krajinářský a urbanistický pohled na obchodní a průmyslové zóny či vysílací věže a dále pak seznámení s problémy v zemědělství či příměstskými parky. Navíc jsou do tras zahrnuty i významné památky, např. krajinářsky hodnotná sakrální architektura.

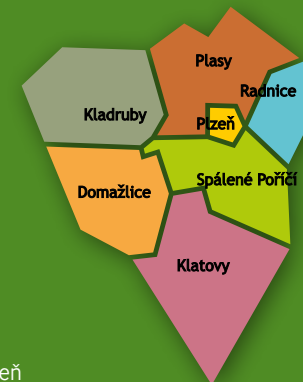
Jde však o velice široké téma a tento materiál ho nemůže zcela obsáhnout. Existuje proto také elektronická verze na stránkách www.envic-sdruzeni.cz, kde naleznete podrobnější informace a bohatší fotodokumentaci.

Bližší informace k trase naleznete na www.envic-sdruzeni.cz

ENVIC | odpovědi jsou kolem nás

Síť environmentálních informačních center v Plzeňském kraji

Síť ENVIC spojuje informační centra v Plzeňském kraji, poskytující informace a poradenství v oblasti životního prostředí. Informační centra pro vás pořádají zajímavé vzdělávací akce.

Environmentální informační centrum Plzeň

Prešovská 8, 301 00 Plzeň

informační linka: 377 220 323

e-mail: ic.plzen@envic.cz

www.envic-sdruzeni.cz

www.envic.cz

10. Lesy nad Valchou

Rozsáhlé lesy nad Borskou přehradou jakoby svými klady vyvažovaly sousedící plochu průmyslových Borských polí. Jde o velmi hodnotný, rozsáhlý lesní ekosystém s pestrá skladbou dřevin. Je pln života a svým mikroklimatem příznivě ovlivňuje okrajové části Plzně. Važme si takovýchto lesních celků v těsné blízkosti města, nejen kvůli houbaření a možnosti vycházek. Sledujme územní plány, kdy je čas se vyjádřit k tomu, aby se, například, nerozšiřovala průmyslová zóna na úkor těchto lesů. To platí kdekoliv, když se již začne kácet či kopat, zpravidla je už pozdě.

11. Vodní nádrž České údolí

Druhým používaným názvem je Borská přehrada. Její stavba na řece Radbuze byla dokončena roku 1972. Hlavním účelem přehrady byla rekreace pracujících občanů krajského města a to i s tím vědomím, že se v té době jednalo o nejspínavější řeku Plzně. Ani v současné době není kvalita vody optimální, velkým problémem jsou sinice. Na snímku obec Litice – dnes již část Plzně. I tak jde o jedno z center rekreace, přispěl k tomu i nově vybudovaný sportovně-rekreační areál. Rozloha přehrady je 151 ha a objem 5 540 000 m³.

12. Sinice

Zjednodušeně lze říci, že sinice jsou bakterie se schopností fotosyntézy. Problematické jsou ty druhy, které se vinou člověka přemnožují na stojatých vodách. Je to způsobeno nadměrnou eutrofizací, tzn. nepřirozeným obohacením vody živinami, hlavně dusíkem a fosforem. Jejich hlavním zdrojem jsou

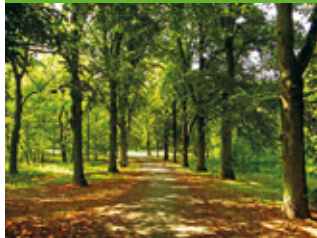
výplachy umělých hnojiv z polí, odpadní vody z obcí bez ČOV, a také kanalizační vody s fosfáty z čistících a pracích prostředků, které jsou ale v ČR již regulovány. Toto nadměrné množství živin na hladině nakonec způsobí tzv. vodní květ. Sinice pak spotřebovávají ohromné množství kyslíku, nepropouštějí do vody světlo a přirozený život v ní tak pomalu hyne. Navíc tyto vodní sinice vylučují toxické látky, které při koupání mohou v důsledku způsobit až rakovinu, dokážou totiž narušit strukturu DNA. Řešením tedy není likvidace samotných sinic, ale zamezení jejich tvorby. My, co nevládníme ornou půdu, můžeme udělat alespoň to, že budeme kupovat ekologicky šetrné čistící a prací prostředky.

13. Malá vodní elektrárna České údolí

Na doposud energeticky nevyužitě hrázi nádrže vzniká (r. 2011) malá vodní elektrárna, zkráceně MVE, o výkonu 280 kW. Jde o velmi dobrý počín vzhledem k tomu, že samotná přehrada již stojí a voda jí pouze bez užitku protékala. Budování nových velkých přehrad je diskutabilní, neboť vedle nesporně čistého zdroje energie také přináší ekologicky nestabilní území – voda nad hrází je nepřirozeně teplá, pod hrází studená, je znemožněna migrace ryb a dochází ne vždy k bezproblémové změně mikroklimatu v okolí. Jako nejvhodnější se jeví malé průtočné vodní elektrárny s rybím přechodem, jako například nejmodernější MVE v ČR – v Bukovci u Plzně.

14. Borský park, část při Klatovské třídě

Borský park vznikl v roce 1914 na místě bývalého vojenského cvičiště. Jde o velmi hodnotné území, jak kvalitou, tak rozlohou. Plzeňany je velmi oblíben, zákoutí nabízejí soukromí, rozlehlé travnaté plochy zas možnosti aktivního odpočinku. Co je na parku velmi cenné, je zastoupení udržova-

ných rekreačních ploch s těsným sousedstvím přírodě velmi blízkých stanovišť. Výsledek je i velmi estetický, kdy se rekreačně užitný trávník mění ostrým přechodem v květnaté či pestré keřové porosty. Park tak dobře slouží lidem i poskytuje vhodné podmínky pro nejrůznější živočichy, od ptactva po ježky. Navštěvujeme jej často, získáme k němu pak bližší vztah a bude nám více záležet na tom, jaké jsou s ním plány do budoucna...

15. Konečná tramvaje č. 4, Bory

Tramvajová doprava je po trolejbusové tou nejekologičtější variantou z klasických variant MHD. Mimo jiné díky tomu, že ač zdroje pro výrobu elektrické energie jsou zpravidla fosilní, jejich původ bývá lokální a tím odpadají emise z dlouhých transportů, skladování a přečerpávání pohonných hmot.

Křimice – Bory | délka 10,5 km

Obejděte si celou Plzeň

PLZEŇSKÝ OKRUH TRASA Č. 3

Poznávací okruh okolo celé Plzně | délka 50 km

Bližší informace na
www.envic-sdruzeni.cz

Projekt je podpořen nadačním fondem Zelený poklad